

AKTUALNO VPRAŠANJE

Od 15. septembra do 30. novembra letos bo treba znova sklicati zbornice združenikov in izvoliti nove člane v združne svete.

Se pred tem pa kaže v marsikateri zadrugi urediti nekatera organizacijska vprašanja, da bi na novo izvoljeni organi lahko uspešneje začeli z delom. Predvsem je tu vprašanje, ali imajo nekatere manjše zadruge sploh ekonomsko podlago za obstoj. Tam, kjer ima KZ malo članov, premalo zemlje in podobno, in kjer ni izgledov, da bi se to stanje v bližnji prihodnosti bistveno izboljšalo, bi bilo dobro, da bi člani dobro razmislili in se pogovo-

rili, če jim kaže životartiti na tak način in voliti zadrugi svet.

Koliko članov naj bi imela zadruga, da bi lahko uspevala, seveda ni moč predpisati. Vendar se je pokazalo v dosedanjih praksi, da imajo take KZ, ki imajo manj kot 700 ha obdelovalne zemlje, ali manj kot 2.000 ha gozda, težave stalne. Zato so člani nekaterih KZ že začeli razmišljati o tem, da bi se priključili drugim, sosednim zadrugam. Take razgovore med zadrugi je slišati v Trsteniku, Podblici, v Korkri, v Podbrezjah in drugod. Tudi zadrugi v Voklem in Trbojah se pogovarjajo, če se ne bi kazalo združiti v eno samo zadrugo. Nasprotno reorganizacija pa kaže narediti v Kranju, kjer naj bi se enotna KZ razdelila v

dve, in sicer za desni in levi breg Save.

Take in podobne teritorialne reorganizacije in nekatera druga vprašanja kaže urediti pred volitvami.

Drugo, nič manj važno vprašanje pa je, kdo naj bo izvoljen v nove združne svete. Tudi tu imajo mnogi zadrugi bogate izkušnje iz dosedanjega dela. Pokazalo se je, da so v zadrugi svetih skrbni in delovni le oni člani, ki so ekonomsko, če ne življenjsko, vezani na zadrugo, ki so odvisni od nje-nega uspeha ali neuspeha. To so zadrugi, ki imajo s KZ razne pogodbe in podobno. Takim članom, ki so sami zaupali KZ svoje delo in uspeh, lahko tudi drugi zaupajo. K. M.

AKTUALNO VPRAŠANJE

In življenje teče dalje

PO TRAVNATIH REBRUH POD STORŽIČEM, KJER SO NEKODI POKALE PARTIZANSKE PUSKE, JE MIRNO; LE OD POBOČIJ ODMEVATA PESEM IN SMEH MARLJIVIH LJUDI

Z REVIE FOLKLORNIH SKUPIN IN PEVSKIH ZBOROV V BOHINJU

Bohinj, 10. avgusta. — Danes popoldne je nastopila poleg domače folklorne skupine cici-banov in pionirjev iz Tržiča, od vokalnih skupin pa je razen domačega okteta nastopil še slovenski pevski zbor iz Radiš na Koroškem. Izvajane pesmi in plesi so bili nastudirani zelo povoljno; program je obsegal 10 najbolj znanih gorenjskih plesov kot »Kovtne šivajo«, »Šušarska«, »Metla« in podobno. Na žalost pa moramo priporočiti, da je bilo v programu precej plesov, ki jih ne moremo prištevati med slovensko folkloro, ampak je to nemška ostalina (kot n. pr. »Spic polka« itd.). Domači vokalni okteti je izvajal 4 pesmi, in to: Jakoba Aljaža »Trta«, Emila Adamiča »Vasovalec«, Petra Jereba »O kresu« in Danila Bučarja »Tam, kjer pisana so polja«.

Bolej kot nastop domačega okteta je poživil revijo nastop zborov s Koroškega. Tu smo slišali priredbe pristnih koroških narodnih pesmi od Kernjakove »Gor čez Izaro« do Kernjakove priredbe Rož, Podjuna, Zila. Bolj kot program sam pa je navdušilo pristržno izvajanje plesov in pesmi, saj so ti izraz slovenskega življa na Koroškem. Revija plesov in pesmi je poslušala oziroma gledala okrog 1200 domačih in tujih gostov, med njimi smo opazili okrog 100 Angležev, ki so se nalašč za to pripeljali v Bohinj iz Ljubljane. Revija je uspela kljub temu, da organizacija ni bila na višku. Pri organizaciji in pri strokovnem vodstvu revije je pomagala Tončka Maroltova. V prihodnje, če naj bi ostala današnja revija kot tradicionalna vsakoletna prireditev, bi morda kazalo, da bi se pristojni organi tesno povezali z okrajnim ljudskim odborom in z Zvezo Svobod in prosvetnih društev Slovenije v Ljubljani. Z. G.

GLASLO GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XI., ŠT. 61 — CENA DIN 10.—
KRANJ, 11. AVGUSTA 1958

Pred zaključkom GORENJSKEGA SEJMA

Kranj, 10. avgusta. — Danes je bila na 8. gorenjskem turistično-potrskoškem sejmu spet prava gneča. Z avtobusi, kamioni in drugimi prevoznimi sredstvi so prihajali na ogled sejma množice kolektivov, člani organizacij, turisti in drugi, ki so hoteli izkoristiti predzadnji dan. Jutri, v ponedeljek, bodo sejem zaprli. Danes se ne vedo povedati v upravi sejma, kolikšen je komercialni uspeh letošnjega turistično-potrskoškega sejma. Podatke o tem pripravljajo. O uspehih obiska pa so zadovoljni. Ze do sinoči je sejem obiskalo več kot 30.000 ljudi. Pretekli petek si je Gorenjski sejem ogledal tudi generalni tajnik predsednika republike dr. Jože Vilfan. Včeraj pa je obiskal sejem tudi predsednik Izvršnega sveta LR Slovenije Boris Kraigher in podpredsednik Zvezne ljudske skupščine tovarišca Lidija Sentjurs. K. M.

870 slovenskih rojakov iz Nemčije prišlo na obisk

V soboto popoldne so priredili na jeseniški postaji prisrčen sprejem slovenskim izseljencem iz Westfalije v Nemčiji, ki so prišli v domovino na dopust. Na postaji se je zbrala množica ljudi, ki je rojake toplo pozdravila. Tov. Cobin se je v imenu rojakov, ki so obiskali domovino, ginenj zahvalil za prisrčen sprejem in pozornost, ki so jo nudili. Jeseničani svojim rojakom na obmejni postaji in dejal, da je za njega in za ostale izseljence ta sprejem nepozaben. Godba Svobode Jesenice je priredila na peronu postaje rojakom iz Nemčije promenade koncert in zaigrala slovensko koračnico, ko se je vlak pomikal dalje proti Ljubljani. Naši izseljenci, ki žive v tujini, so začutili, da so v domovini dobrodošli. U.

Jeseniški Svobodaši pozdravili koroške pevce

Jesenice, 10. avgusta. — Jeseniški svobodaši — pevec so priredili večera popoldne na jeseniški postaji lep sprejem pevskemu zboru Prosvetnega društva iz Radiše nad Celovcem. Koroški pevci, ki so koncertirali sinoči na Gorenjskem sejmu v Kranju, danes pa na reviji folklornih plesov in narodnih pesmi v Bohinju, so bili nad prisrčnim sprejemom izredno navdušeni. Jeseniški svobodaši so priredili koroškemu pevstvu koncert narodnih in umetnih pesmi. Gostje so pesmim z zanimanjem prisluhnili. U.

Tržič pod zastavami

Tržič je praznoval 5. avgusta svoj občinski praznik — Pod Storžičem so se ta dan zbrali preživeli borci Kranjsko-tržiške čete in obudili spomine na nekdanje dni v NOB

Prve prireditve v okviru občinskega praznika so začele že v soboto, 2. avgusta in so končale danes, v nedeljo, 10. avgusta. Ves Tržič od Pristave proti Ljubelju je v zastavah. Tudi delavci, ki ob jutranjih urah hitijo navzgor po okrašenem trgu, morda v »Runo«, v Tovarno kos in srpov, v Tovarno lepenke ali pa proti »Peku« in Predilnici, so videti svečano razpoloženi.

Ze v začetku proslav so preteklo soboto zvečer na Ravnah, tam 'jer se Tržič razteguje po dolini proti Ljubelju, odprli veliko hišo s trgovinskimi bloki v

Zastave nad grobovi nas spominjajo oporoke padlih za svobodo

priljublju. Zatem je bila slavnostna seja občine. Poleg drugih se je seje udeležil tudi poslanec Frane Popit. Takoj nato se je celotni Občinski odbor z drugimi organizacijami poklonil padlim žrtvam na pokopališču. V zahvalo padlim je v imenu preživelih borcev in v imenu občanov govoril Zdenko Lavička. Na urejene grobove pa so organizacije, podjetja in društva položila več kot 20 vencov. Hkrati so položili vence in cvetje tudi na druge grobove padlih borcev v okolici Tržiča. Se isti večer je bilo tudi zborovanje na Glavnem trgu, kjer je podpredsednik ObLO Karel Krauer seznanil občane z nekaterimi uspehi in tudi bodočimi nalogami njihove komune. Po paradi skozi mesto, kjer so se zvrstile vse organizacije in

sedanji predsednik te organizacije tov. Karel Globočnik govoril o pomenu društva pred 50. leti v takratni borbi za nacionalne pravice in o današnjih nalogah. V petek pa je bila žalna komemoracija na pokopališču, kjer so se poklonili žrtvam planin. Tam pokopanim devetim žrtvam — smučarjem, je govoril preživeli smučar tragedije, ki je bila 1937. leta pod Storžičem, tovariš Avgust Primožič. Nadslav Salberger je govoril pokopanim alpinistom a Jože Roblek se je zahvalil planincem, ki so padli v NOV. Grobove vseh žrtev planin so potem zasuli s šopki in vencji. Isči večer so v nabito polnem Cankarjevem domu prikazovali film o planinah.

Planinci so zaključili njihovo proslavo 50-letnice danes popoldne. Na Trgu svobode so razvili nov prapor. Zatem so odprli planinsko razstavo, ki so jo z veliko skrbjo uredili v dvorani DPD »Svoboda«.

S tem so tudi zaključili občinski praznik. K. M.

7 vprašanj - 7 odgovorov

Iz razgovora s predsednikom ObLO Kranj, Francem Puharjem

Iz gradbene in komunalne dejavnosti Kranja smo izluščili 7 aktualnih vprašanj in jih zastavili predsedniku ObLO Kranj, Francu Puharju. Ker menimo, da utegnejo odgovori na ta vprašanja zanimati tudi širok krog naših bralcev, jim bomo le-te posredovali v pričujočem sestavku.

»Kdaj bo kranjska avtobusna postaja izročena svojemu namenu?«

»Prihodnji teden, ko se bo teren obvoznega cestišča do dobra usedel, bodo začeli z asfaltiranjem. Potem preostane samo še ureditev avtobusnih čakalnic in ostalih prostorov, ki bodo dobili streho v novem prizidku sindikalnega doma. Brez zadrege lahko torej trdim, da bo imel Kranj čez dva meseca sodobno urejeno avtobusno postajo. Seveda pa bo prej treba urediti z Republiškim tajništvom za notranje zadeve nekatera vprašanja v zvezi z obvožno smerjo avtobusnega prometa.«

»Kakšni so izgledi za ureditev parka pred novim poslopjem OLO Kranj?«

»To vprašanje je v tesni zvezi s 1. vprašanjem. Brž ko bo nova avtobusna postaja izročena prometu, bomo preostalo poslopje stare postaje porušili in uredili park.«

»Menda bo stal v tem parku spomenik ZB?«

»Da, vendar kaže, da spomenika pred prihodnjo jesenjo ne bo moč postaviti.«

»Čemu prestavljanje vselitvenih rokov pri novih stanovanjskih blokih pri vodovodnem stolpu? Rečeno je bilo, da bodo bloki vseljivi že meseca maja.«

»Prestavljanje vselitvenih rokov je stvar prejemnih obrtniških kapacitet, ki jim zaključna dela na objektih ne gredo dovolj hitro izpod rok. Tu mislim elektro in vodovodne instalacije, pečarska dela, zasteklitve in tako dalje. Stanovanja v omenjenih poslopih bodo vseljiva prihodnji mesec.«

»Kdaj bo vrzel na Maistrovem trgu nasproti »Delikatese« zapolnjena z novim poslopjem?«

»Z gradnjo tega objekta bomo začeli, brž ko se bo stranka v hiši št. 7 na levi strani te lo-

kacije izselila. Tudi to hišo bo namreč treba zaradi majave konstrukcije porušiti. Ker je idejni projekt odobren, glavni projekt pa gotov, bomo z gradnjo novega poslopja začeli že septembra.«

»Gradnja šole v Stražišču je že dlje časa praveči kamen spilitke. Kako je s to gradnjo?«

»Do zastoja v gradnji tega objekta je prišlo predvsem zaradi revizije projekta. Slo je namreč za preizkus nove metode graditve strešne konstrukcije, ki je pokazala nekatere pomanjkljivosti. Glavna nerodnost vsega tega pa je bila v tem, ker je bil projekt revidiran v času najživahnejše gradbene sezone. Tako smo izgubili precej, najmanj pa 3 mesece dragocenega časa. Sola bo dograjena prihodnje poletje.«

»In zadnje vprašanje. Kdaj bo Zdravstveni dom v Kranju izročen svojemu namenu?«

»Nič prej kot čez leto dni. Sicer je pa čas, da po 7 letih črtamo to poslopje iz seznama objektov v gradnji.« S. S.

PABERKI PO SVETU

NIČ NI TAKO SKRITO

V ameriški ambasadi v Bagdadu so našli dokumente z navodili ameriškega zunanega ministrstva, naj stori vse, da se prepreči združitev Sirije in Egipta. Dokument, ki je bil izdan 18. aprila letos, je objavil kairski list »Al abram«. V njem je bilo napisano med drugim tudi tole:

»Neizbežna je potreba, da se vložijo vsi napor, da se vzame zaupanje v zvezo med Sirijo in Egiptom, tako da bosta ti deželi še naprej ostali ločeni, ker to predstavlja osnovni cilj naše politike na tem področju.

V monarhijah je treba nedvoumno pojasniti, da bi krepitev Združene arabske republike lahko privedla do zrušitve dinastij in vzpostavitve republike. Na vse načine je potrebno podčrtavati nevarnost, ki preti monarhijam s strani Kaira.

Nazadnje pa je potrebno do skrajne mere izkoristiti vsako priložnost, ki se ponudi, za ostvaritev jordansko-iraške federacije, ki bo uživala stalno ameriško podporo proti sirijsko-egiptovski zvezi, je poudarjeno na koncu v dokumentu.

Se eno dokumento o »nevmešavanju« velikih sil na Bližnjem in Srednjem vzhodu!

NOVO IME

Zvedelo se je, da so na londonskem sestanku Bagdadskega pakta, ki je bilo konec julija, razpravljali tudi o preimenovanju te vojaške zveze. Pakt se namreč ne more več imenovati po prestolnici države, ki sicer iz pakta še ni izstopila, se pa ne strinja z njegovimi dosežanimi smotri.

Med mnogimi predlogi je bil tudi predlog, naj bi se odšel pakt imenoval »Organizacija sporazuma Srednjega vzhoda« (METO). Za sedaj še ni gotovo, če bo ta predlog obveljal. Gotovo pa je eno, in sicer, da pakt ne bo dobil ime po nobeni izmed prestolnic srednjevzhodnih držav in da se torej ne bo imenoval niti ankarski niti teheranski.

To verjetno iz previdnosti, da ne bi bilo treba morda še enkrat menjati naslova!

ZASLUŽENI POKOJ

Poveljstvo ameriške mornarice se je kljub krizi na Bližnjem in Srednjem vzhodu odločilo, da izloči iz aktivne službe 4 letalonosilke, 4 križarke, 11 podmornic in nekaj manjših ladij.

Vprašanje je, kdaj bomo lahko zapisali, da so se jim pridružile še vse ostale vojaške ladje!

KOMPROMIS

Za novega predsednika Libanona je bil izvoljen general Sehab. Toda staremu predsedniku Samunu poteče mandat šele 23. septembra. Ker pa vse dotlej, dokler se predsednika ne izmenjata in se za njima ne izmenja tudi vladi, ne bo miru v deželi, niti ne bo rešeno vprašanje ameriških čet, je želja vseh treznih politikov, da bi do zamenjave prišlo pred predvidenim rokom.

Samun je v neprijetnem položaju. Kaže, da ga bodo iz njega rešili Američani. Uradno so ga namreč povabili, naj konec meseca obišče ZDA. Ta uradni obisk, pa bi se potem lahko zavlekel...

Dokaj čuden kompromis!

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / TELEFON UREDNIŠTVA ST. 397 — TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 907-70-1-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

V prvi polovici tedna padavine z ohlادتvijo, pozneje toplo poletno vreme, ki pa bo po nekaj dneh prekinjeno s ponovno ohlادتvijo in nestalnim vremenom.

Ob 17-letnici ustanovitve Tržiško-kranjske čete

SREČANJE POD STORŽIČEM

TOVARIŠI PETER UZAR, VLADIMIR PERAIČ-PLANIN IN IVAN STUCIN PRIPOVEDUJEJO

Vsako leto, ko občani Tržiča praznujejo svoj praznik, imajo v okviru številnih prireditev tudi odhod partizanske patrulje k spomeniku padlih borcev pod Storžičem. Prvi borci Tržiško-kranjske čete, ki so preživeli vse grozote druge svetovne vojne, so se tudi letos 5. avgusta zbrali ob spomeniku in se pri tem spominjali, kako so pred sedemnajstimi leti ustanovili svojo četo. Srečali smo tri tovariše: Petra Uzarja, Vladimira Peraiča-Planina in Ivana Stucina, ki so nam pripovedovali o takratnih dogodkih.

Komandant I. bataljona Kokrškega odreda, kasneje pa sekretar KP terena Tržič, tovariš Planin, je pripovedoval takole: »Komunistična partija v Tržiču je bila že pred vojno dokaj delavna. Pobudnik revolucionarnega gibanja je bil nepozabni Jože Janežič, ki je bil takrat sekretar.

Z napadom Nemcev nam je bilo takoj jasno, kaj je naša naloga. Najvažnejše smernice nam je dal Stane Žagar. Ob kapitulaciji stare Jugoslavije je bila prva naša naloga — zbrati čimveč orožja, nihče od nas pa ni smel pasti v roke okupatorju. Množičnejši razvoj partizanstva pa se je začel v Tržiču, ko je 15. maja 1941. leta padel Jože Fink.

Pripovedovanje Planina, je nadaljeval tovariš Uzar: »Poslej smo imeli

Preživeli borci — ustanovitelji Tržiško-kranjske čete so se srečali

sestaneke za sestankom. Okupator pa je neprestano izseljeval naše rodoljube in ker so ljudje videli, da se z vsemi silami borimo zoper to nasilje, je v naše vrste prihajalo vedno več prostovoljcev. Počasi so se začeli oblikovati prvi obrisi bodoče partizanske čete. Oboroženemu odporu Tržičanov proti okupatorju so se začeli priključevati tudi Kranjčani. Konec junija se nas je na Veternem zbralo že okrog sto. Tam pa je bila uradno formirana tudi Tržiško-kranjska četa.

»Da smo ustanovili to četo,« se je vmešal v pogovor tovariš Stucin, »se imamo zahvaliti predvsem dobri propagandi. Če bi nas bilo le sto borcev, bi bil naš obstoj verjetno ogrožen. Tako pa smo imeli sodelavce skoraj v sleherni tržiški hiši in v sosednjih vaseh: Križah, Naklem, Sebenjah, Kovorju itd. Prvo akcijo smo izvedli konec julija, potem ko smo se nanjo dobro pripravili. Kmalu za tem je prišlo do znamenite borbe pod Storžičem. Tu, kjer stojimo in kamor smo postavili spomenik padlim borcem, je takrat divjala ogorčena borba.

Ko so se borci Tržiško-kranjske čete 1942. leta vrnili iz borbe za Dražgoše pod Storžič, je bil iz naše čete formiran Kokrški odred.

FaBo

LJUDJE IN DOGODKI

ARABSKO PREBUJANJE IN ZN

Na izrednem zasedanju Generalne skupščine Združenih Narodov bodo poskušali najti odgovor na vprašanje: kao pomirili vrenje na Bližnjem vzhodu, kako zadostiti zahtevam arabskih narodov po neodvisnosti in po pravici, da sami odločajo o svoji usodi. Prvi korak na tej poti bo moralo biti seveda prenehanje tujega in predvsem vojaškega vmešavanja — se pravi, umik ameriških čet iz Libanona in britanskih iz Jordana. Drugi korak bi moral biti gospodarska pomoč tem deželam. Razdeljevali bi jo morali, ne da bi jo vezali na politične pogoje in še najbolje bi bilo, če bi to delo opravili Združeni Narodi sami.

Pravi skandal je namreč, da sodijo arabska ljudstva Bližnjega vzhoda med najsiromašnejša na svetu, med tem ko iz globine njihove zemlje vre že leta in leta cela reka nafte ter prinašajo njena prodaja, prevoz in predelava milijarde dolarjev čistega dobička. Levji delež teh dobičkov pobere zahodni petrolejski monopol, ostanek gre v globoke žepke arabskih šejkov, ljudstvu pa ostajajo drobtine.

»Je nekaj držav na Bližnjem vzhodu, je napisal nedavno britanski list »Times«, ki dobijo od petroleja toliko denarja, da dobesedno ne vedo, kam z njim.« Ugotovitev britanskega lista je nedvomno resnična, potrjuje jo

nešteto virov. Ni pa točna. Ni res da gre ta denar »državam«, se pravi finančnim ministrstvom posameznih držav. Saj nekatere takih organov niti nimajo. Točno je, da posamezni kralji, šejki, sultani in podobni velikaši spravljajo denar v zasebne in ne v državne blagajne. Ker pa ti mogoci vedo, da v lastnih deželah nimajo prihodnosti in ker čutijo, da se jim tresenje tla pod nogami, svojega denarja ne dajo za koristne investicije v deželi; raje ga pošiljajo ven, na varno, v razne londonske in druge banke.

Se večeraj so arabska ljudstva brez odpora prenašala tako stanje; vera jih je učila, da se vse to godi po božji volji, da je njihovo siromaštvo nekakšno prekletstvo usode. Danes pa se ta ljudstva prebujajo in so čedalje bolj pripravljena, da si začnejo kovati usodo same. To je pravo ozadje razprave o Bližnjem vzhodu.

Kaže, da začnejo zahodne vlade le razumevati, da bo treba dosežanje njihovo polkolonialno politiko spremeniti in da bodo ohranile vsaj nekaj svojih koristi samo tedaj, če se sporazumejo na novi osnovi z arabskimi narodi. Teže bo dopovedati to resnico petrolejskim družbam in jih prisiliti na popuščanje, zlasti zato, ker imajo svoje ljudi na važnih mestih v državnem aparatu nekaterih velikih zahodnih

držav ter pogosto odločilno vplivajo na njihovo politiko.

Najnovejša teza, da so nevednosti, ki jih zahod doživlja v arabskih deželah, posledica »posrednega napada«, je izšla prav iz omenjenih petrolejskih krogov. Po njihovem bi bilo na Bližnjem vzhodu vse lepo in mirno, če ne bi neki tuji agenti ščuvali ljudstva proti obstoječim režimom, če ne bi bilo propagande, če ne bi bilo komentarjev kairskega radia, časopisov, knjig in ljudi, ki so se navzeli naprednih idej in jih sedaj razširjajo med ljudstvom. Toda to je vendar nezadržljiv napredek in tisti, ki vse to gibanje ocenjujejo kot »posredni napad«, samo zato, ker je naperjeno proti njihovim koristim, so v hudi zmoti.

»Dogodki v Iraku, je napisal te dni bivši britanski minister Anthony Nutting, niso bili prvi krči na Bližnjem vzhodu, toda zahod je prvič razumel, da njegov obstoj zavisi od sporazumevanja z Arabci.« Upajmo, da optimizem britanskega politika ni neutemeljen, kajti v tem primeru smo lahko prepričani, da se bo okrog konstruktivnih predlogov o Bližnjem vzhodu, na izrednem zasedanju Generalne skupščine ZN, zbrala večina delegatov in se bo tako lahko odprlo novo poglavje v odnosih med zahodom in arabskimi narodi.

IVAN LAH

v nedeljo smo zabeležili

PROSLAVA NA MEŽAKLJI

Jesenice, 10. avgusta

Nad tisoč Jeseničanov se je udeležilo današnje spominske proslave v Obranci na Mežaklji. Pred spomenikom, pred sedemnajstimi leti padlih partizanov železarjev, sta pričela program godba javoršiške Svobode in pevski zbor jeseniške Svobode. Nato je med igranjem himne razvil prvoborec Ciril Triler prapor Zveze borcev terena Sava na Jesenicah, prvoborec Živan Vovk pa je govoril o pomenu spominskega praznovanja na Obranci. Sledila sta koncerta godbe na pihala in pevskega zbora. Koncertu je sledilo na Obranci, kamor so organizirali Jeseničani letos prvi množični izlet, ljudsko veselje. Zgodovinska Obranca na Mežaklji je s svojo naravno lepoto navzoče tako navdušila, da bodo organizirali Jeseničani podobne množične izlete med buke na Mežakljo tudi v prihodnje.

STIRI SO PREJELE ZLATE ZNAČKE

Golnik, 10. avgusta. — Danes popoldne je bila pred bolnišnico za TBC na Golniku večja slovesnost, proslavili so namreč Dan prostovoljnih krvodajalcev. Poleg 110 povabljenih najzasluž-

nejših prostovoljnih krvodajalcev in organizatorjev RK iz kranjske in tržiške občine, so se slovesnosti udeležili tudi zastopnik Glavnega odbora RK Slovenije, dr. Albin Sivc, zastopnica transfuzijske postaje Ljubljana, Zofka Sivc, predsednik ObLO Kranj Franc Puhar, zastopnik ObLO Tržič magister Zdenko Lavička, direktor bolnišnice Golnik doktor Tomaž Furlan, številni zdravniki ter zastopniki RK in nad tisoč domačinov in okoličanov.

Po uvodnih besedah dr. Branke Stanglja z Golnika o pomenu Dneva prostovoljnih krvodajalcev, so govorili še drugi funkcionarji, ki so poudarili pomen tega humanega dela, s katerimi krvodajalci pomagajo pri zdravljenju številnih bolnikov. Nato so najzaslužnejšim podelili zlate in srebrne značke. Zlate značke so prejeli: Jožica Žagar iz Kranja, Helena Skok iz Stražišča, Neža Podobnik z Brda in Marija Vreček iz Senčurja, 22 pa jih je prejelo srebrne značke. Vsem povabljenim je nato osnovna organizacija RK Golnik in bolnišnica za TBC na Golniku pridrila zakusko.

KONCERT KOROŠKIH PEVCEV V KRANJU

Kranj, 10. avgusta. — V okviru VIII. gorenjskega sejma je sinoči gostoval v Kranju 22-član-

ski mešani pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva Radiše s Koroške s koncertom narodnih pesmi. Na programu so bila dela Danila Fajgelja, Pavla Kernjaka, Zdravka Svikaršiča, Radoslava Hrovatina, Luke Kramolca in Oskarja Deva. Goste je v imenu Sveta Svobod in prosvetnih društev okraja Kranj pozdravil prof. Peter Lipar. Za izkazano čast in gostoljubje se je zahvalil tajnik Slovenske prosvetne zveze na Koroškem Blaž Singer. Množica ljudi, ki je poslušala koncert, je bila z izbiro programa in z izvajanjem zelo zadovoljna. Tudi gostje so odnesli s tega nastopa najlepše vtise.

I. V.

PRIPADNIKI PREDVOJAŠKE VZGOJE SO ZAKLJUČILI S TABORJENJEM

Preddvor, 10. avgusta. — Danes dopoldan je v Preddvoru zaključilo s 14-dnevnim taborjenjem 275 pripadnikov predvojaške vzgoje iz kranjske, škofješke, cerkljanske, tržiške in radovljanske občine. Udeležili so se ga predvsem tisti kmečki fantje, ki niso vključeni v odrede predvojaške vzgoje. Na taborjenju so se marsičesa naučili kljub nekaterim organizacijskim pomanjkljivostim. Dopoldan so imeli vojaške vaje, popoldan pa so se seznanjali s političnimi dogodki, s kulturnim življenjem, s športom, požarno varnostjo in drugim. Predavali so jim vojaški in drugi strokovnjaki.

-an

PREMIERA NOVE DRAME V TRŽIČU

Tržič, 10. avgusta.

V okviru občinskega praznika Tržič je dramska sekcija tamkajšnje »Svoboda« uprizorila v soboto, 9. avgusta zanimivo dramo: »Vrnil se je«.

Delo je napisal znani dramaturg in pisatelj Emil Frelich. Dramo je zgradil na resničnem dogodku iz naše narodnoosvobodilne borbe. Prikazuje tragedijo mlade žene, ki je po dolgem času razočarana sprejela obvestilo, da je njen mož izčrpan umrl kot žrtev Gestapa.

Po doglem času pa se oglasi pri njej človek, prijatelj njenega moža iz taborišča. Njegovo pripovedovanje o mučenju in trpljenju njenega moža in ostalih jo gane, toda počasi se v tega človeka zaljubi.

Toda nekega dne pa se je vrnil njen prvi mož. Vest o njegovi smrti ni bila resnična. Vrnil se je, toda bil je slep in na tem je zasnoval zanimive prizore sam dramaturg, ki so jih igralci tržiške Svobode dokaj prepričljivo tolmačili.

naša kronika

TRŽIŠKI PLANINCI SO RAZVILI NOV PRAPOR

Tržič, 10. avgusta. — V okviru 50-letnice obstoja Planinskega društva Tržič in v okviru občinskega praznika, so danes dopoldne tržiški planinci razvili nov prapor. Slovesnosti, ki je bila v parku pred tovarno BPT so se udeležili tudi zvezni poslanec Boris Zihler, tajnik Ljudske skupščine Slovenije dr. Miha Potočnik, predsednik Planinske zveze Slovenije Fedor Košir in drugi predstavniki oblasti, ustanov, delovnih kolektivov in organizacij.

Zatem so planinci krenili skozi mesto proti domu Svobode, kjer so odprli planinsko razstavo. V sprevedu so bili poleg planincev tudi gasilci, taborniki, sindikalne organizacije tržiških kolektivov z zastavami itd. Prav tako so se današnje slovesnosti ob 50-letnici obstoja PD Tržič udeležili planinci iz Kranja, Kamnika, Škofje Loke, Jesenic, Javornika in Ljubljane.

K. M.

TURISTIČNO DRUŠTVO V RADOVLJICI PRIREJA AVTOBUSNE IZLETE

Turistično društvo v Radovljici je v preteklem mesecu priredilo 15 avtobusnih izletov po raznih krajih Gorenjske. Teh izletov se je udeležilo več kot 350 domačih in tujih gostov, ki letujejo v Radovljici. Največ izletov je bilo v Kropo, Begunje, Drago in Vintgar, preteklo nedeljo pa so priredili tudi avtobusni izlet na Ljubelj.

ZA LEPSI IZGLED JESENIC

Trafiko, ki je stala poleg mostu pri Sportnem domu na Jesenicah in je zelo ovirala promet na cesti I. reda, so z dograditvijo novega mostu podrli. Tako bo sedaj ob mostu dovolj prostora. Nov most bo v najkrajšem času odprt.

JESENIŠKI TELOVADCI LETUJEJO V BAŠKI

Člani jeseniškega »Partizana« taborijo letos v Baški. V dveh izmenah se bo v taborišču zvrstilo okoli 100 jeseniških in 70 javoršiških telovadcev. Prosti čas telovadci porabljajo predvsem za predavanja in športne igre.

NAJDBA ČLOVEŠKEGA OKOSTJA

Pri poglobljanju skladiščnih prostorov v hiši št. 38 v Kidričevici ulici v Kamniku so delavci izkopali človeško okostje, ki verjetno izvira še iz časov, ko je bilo na Šutni pokopališče.

OTROCI IZ PULE LETUJEJO V KRANJU

V sredo, 30. julija je prispelo v Kranj nekaj nad sto otrok iz Pule. V Kranju bodo ostali tri tedne. Med bivanjem v Sloveniji bodo ogledali znamenitosti Gorenjske in kranjska podjetja.

GASILCI Z BRITOFFA SO BILI PRVI

V okviru krajevnega praznika v Predosljah so se v petek zvečer pomerili gasilci med seboj. Sodelovali so desetine iz Predoselj, Kôkrice, Suhe in Britofa. Prvo mesto in pokal je osvojila desetina iz Britofa z 204 točkami, pred Kôkrico s 174 točkami, itd.

INOZEMCI PO KRANJU

Kranj, 10. avgusta. — Danes je bilo slišati mnogo tujih jezikov med sprehajalci po Kranju. V trgovini »Delikatosa«, v novi restavraciji na Koroški cesti in v drugih lokalih so bili mnogi uslužbenci pred jezikovnimi izpiti. Največ je bila v rabi nemščina in italijanščina.

Večino teh inozemcev je privedel oziroma zaustavil v Kranju Gorenjski sejem. Tam so zabeležili veliko število tujih obiskovalcev.

Pod krinko turizma

Drobci iz kronike Carinarnice na Jesenicah

Kar brez uvoda, ki utegne učinkoviti dolgočasno, pa tudi brez globokomnih razmišljanj, ki bi morda spravile namen tega pisanja od pravega cilja. Prelitajmo raje kroniko jeseniške carinarnice. Boljšega vpogleda v zakulisje turizma in drugih potovanj v zamejstvo, si res ne moremo želeli.

NA JESENIŠKI CARINARNICI
Idea za to reportažo se je porodila čisto po naključju. Ondam sem namreč srečal znanca, ki se je pred kratkim mudil v Avstriji. S potovanjem v zamejstvo je bil na moč zadovoljen. Zgodilo pa se je nekaj. Preključena smola! Pri carinskem pregledu so ga, še preden je zapustil mejo, olajšali za 40 dolarjev. Bankovec je namreč vžil v kravato.

Ko sem pozneje razmišljal o tem dogodku, mi je prišlo na misel, da bi iz treh ali štirih takih in podobnih zgodbic utegnili nastati kar zanimiva branja. Nekaj dni pozneje sem obiskal jeseniško carinarnico.

Od tu naprej je šlo kot po maslu. Upravnik carinarnice Moma Ivanovič je, še preden sem mu do kraja razkrinkal svojo željo, ugotovil, kje me žuli čevlji. Ljubeznivo me je povabil naj sedem in že je pripovedoval o življenju na carinarnici.

Njegovo pripovedovanje je bilo zanimivo; na moja vprašanja je odgovarjal hitro in točno. Nenadoma je utihnil in po kratkem premisleku dejal:

»Ce vam bom takole pripovedoval, ne boste dobili pravega vpogleda v delo naših uslužbenecov.« — Potlej je pogledal na uro.

»Se je čas, da ujamemo »Tauern Express«. Čez pol ure bo v Lescah. Z njim se popeljeva do Jesenic. Naši uslužbenci so stopili v vlak že v Ljubljani. Videli jih boste pri delu.«

»TAUERN EXPRESS«
Nekaj minut za tem sva z avtomobilom brzela proti Lescam. Na cilj sva prispela tik pred prihodom vlaka.

»Tauern Express« je pribobnel na postajo. Upravnik me je povabil, naj vstopim.

»Mislite si, da ste carinski uslužbenec, ki z vso vestnostjo in pretkanostjo opravlja svojo službo. Zdad se pa znajdete!«

To nenadno povabilo me je malce zmedlo. Vstopil sem. Že pri prvem koraku, ki sem ga nameril po hodniku, sem naletel na neprijetnost carinskega policaja. Vseposvođ, kamorkoli sem hotel postaviti nogo — grmade prtljage. Po hodnikih, kupejih, na prtljažnih policah. Vmes pa množica potnikov, neznozna vročina in zadržljivo ozračje...

S težavo sem lezel preko kupov prtljage proti prvemu kupeju, kjer je carinski uslužbenec pregledoval potniške prijave. Postavil sem se na eno nogo kot štorčija (druge noge nisem imel kam postaviti) in začel opazovati potnike. Osem ali deset jih je bilo.

Ob oknu je sedel debeluhar in se pahljal s časopisom. Pač vročina. Morda pa je možakarju vroče zaradi česa drugega? Kaj pa, če tihotapi preko meje tujo valuto? Kdo bi vedel?

Kaj pa postarna Angležinja v kotu kupeja, ki z zdočločasnim obrazom opazuje carinika pri delu?

Pogled mi živčno bega od lica do lica. Studentka iz Beograda se mi zdi sumljiva. Ali se ne skriva v njeni zategli in odlični govorici rahla nestrpnost? Ali bi ji smel očitati carinski prekršek?

Carinik poleg mene pa mirno, vendar naglo pregleduje potniške prijave, vse vprek vprašuje, se smehlja in z navidezno naveličanostjo motri potnike in prtljago.

»Čigav je ta kovček? In ta torba? Imate tujo valuto? Kje imate foto aparat? Koliko jugoslovanskega denarja nesete s seboj?«

Neuničljiv je z vprašanji. Kontrola v kupeju je končana. Zdad pa naprej do naslednjega oddelka.

Podoba je ista: kopica potnikov in prtljage.

Tihotapčevno skrivališče blaga v kupeju

»Potniške prijave, prosim!« Uslužbenec carine ponovi svoj željo tudi v angleškem in nemškem jeziku.

Potniki segajo v žepa in torbe. In spet vprašanja... Cela povodenj vprašanj.

Zenska v kotu kupeja miri razposajenega otroka. S tresočimi

mi rokami pobira blazino, ki je zdrknila s klopi.

»Kaj imate v blazini?« Videti je, da je carinikovo vprašanje žensko začudilo.

»V blazini? Ah... da. Prosim, izvolite pogledati!« Brez pomisleka je pomolila blazino carinskemu uslužbencu.

»Hvala lepa!« — V njegovem glasu je prizvok opravičila.

»Express« je obstal na jeseniški postaji.

Kar čudno sem se počutil, ko sem spet stal na trdnih tleh, brez kupov prtljage, zadušljive vročine in gneče.

Skušal sem zbrati vtise s tega mučnega »potovanja«. Sredi razmišljanja me je zmotil upravnik carinarnice.

»No, kaj menite o naši službi?« se je vprašujoče nasmeljal.

Ne spominjam se, kaj sem mu odgovoril. Menda nisem naredil posebno pametnega obraza. Prav dobro pa se spominjam, da se mi je tistikrat zdela sila imenitno, ker ne tičim v uniformi carinskega uslužbenca.

»Vse kaže, da tistikrat kontrola ni odkrila posebnih prekrškov,« sem začel.

»Ne, nič posebnega niso našli,« je pritrdil upravnik.

Napotila sva se proti upravi carinarnice. Ko sva kasneje sedela v njegovi pisarni, je potisnil predme šop papirjev in dejal:

»Tole si preberite in videli boste, da vselej le ne gre brez prekrškov kot to pot. Glejte, te devizne prekrške so odkrili naši uslužbenci v zadnjih dveh mesecih!«

Vzel sem v roke enega izmed listov in bral. — »Banko Trkulja, carinik, odkril v juniju in juliju skritih valut, in sicer dinarjev 1.887.000, USA dolarjev 1236, kanadskih dolarjev 24, šilingov 320 in DM 350.«

»Kaj, toliko da je odkril en sam človek?« mi je ušlo.

Upravnik se je nasmehnil.

»Berite dalje!« me je vzpodbudil in razgrnil predme ostala poročila. Kar znil sem od začudenja. Pred menoj so vstajale številke... milijoni domače in tuje valute.

»Vidite, in to niso osamljeni primeri deviznih prekrškov,« je nadaljeval. »Takšnih primerov bi lahko naštel še celo vrsto. Seveda pa tu ni všteta vrednost vseh ostalih carinskih prekrškov, kjer gre za tihotapljenje najrazličnejših predmetov. Pred kratkim smo n. pr. odkrili 30 kg umetnih draguljev in 100.000 krupic v vrednosti 3 milijone dinarjev. Oboje je bilo skrito v avtomobilu. Ob drugi priložnosti smo našli 3000 kovinskih zapestnic, 200 ur in večjo količino sintetičnega drugega kamenja. Tudi lasteks tkanina je zelo cenjeno tihotapsko blago.«

Kasneje sem bil slišal še nekaj zgodbic, ki jih je zabeležila carinska in devizna kontrola v mednarodnem potniškem prometu.

KOVČKI BREZ LASTNIKA

Dne 13. marca letos sem pregledoval potniške prijave na poti z Jesenic proti Ljubljani. Je pripovedoval nekdo izmed usluž-

benec carinarnice. — »Zaradi sumljivih okoliščin sem se poslužil v nekem kupeju ponovne, to pot temeljite kontrole. Seveda so potniki ogorčeno protestirali, češ da so že bili pregledani. Protesti niso mnogo zalegli. Prtljaga je romala s polic. Pregledoval sem kovček za kovčkom. Nič posebnega nisem našel. Prepričan sem bil, da je dvojna kontrola, ki se je že šestokrat izkazala kot zelo učinkovita delovna metoda, to-

nika, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

nikov, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

nikov, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

nikov, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

nikov, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

CARINARNICA NA JESENICAH NAJUSPEŠNEJŠA V DRŽAVI — KLJUB TEŽKIM DELOVNIM POGOJEM IMAJO CARINSKI USLUŽBENCI PRI ODKRIVANJU DEVIZNIH IN CARINSKIH PREKRŠKOV IZ DNEVA V DAN VEČJE USPEHE — USLUŽBENCI CARINARNICE NA JESENICAH PREGLEDAJO DNEVNO 10 OSEBNIH VLAKOV IN 600 DO 700 TOVORNIH VAGONOV — VREDNOST ODKRITEGA TIHOTAPSKEGA BLAGA IN VALUT GRE V TEŽKE MILIJONE — TIHOTAPCI SO PRI ISKANJU OBLIK PRIKRIVANJA BLAGA IN VALUT ZELO IZNAJDLJIVI — CARINIKI SO KOS TUDI NAJSPRETNJŠIM TIHOTAPSKIM UKANAM — SLABA VEST IN NAIVNOST: AHILOVA PETA TIHOTAPCEV

bencev carinarnice. — »Zaradi sumljivih okoliščin sem se poslužil v nekem kupeju ponovne, to pot temeljite kontrole. Seveda so potniki ogorčeno protestirali, češ da so že bili pregledani. Protesti niso mnogo zalegli. Prtljaga je romala s polic. Pregledoval sem kovček za kovčkom. Nič posebnega nisem našel. Prepričan sem bil, da je dvojna kontrola, ki se je že šestokrat izkazala kot zelo učinkovita delovna metoda, to-

Perlon nogavice pod sedežem osebnega avtomobila

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

nikov, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

nikov, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

nikov, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

nikov, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

nikov, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

nikov, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odprl, sem od začudenja nad vsebino onemel. Odkril sem 3500 nalivnih peres in 500 svilenih šalov v vrednosti 1.750.000 dinarjev. — Lastnika kovčkov nismo našli. Potniki so vedeli povedati le to, da je bila prtljaga prinesena v kupe v Münchenu, vendar človeka, ki je kovčka prinesel, niso več videli.«

MOJE POŠTENJE MI NE DOVOLJI...

Zgodilo se je pred kratkim, da je neki potnik skril v spalnem vagonu nekaj sto dolarjev. Službujoči carinik jih pri pregledu ni našel. Komaj pa so se vrata kupeja za njim zaprla, že je potnik segel po skritih dolarjih in jih brezbrizno potisnil v žep. Kratak čas za tem se je carinik vrnil in zahteval od pot-

nikov, naj izprazni žepa. Možakar je imel dovolj časa in spretnosti, da je stisnil zvite bankovce med palec in dlan. Ko je obračal žepa, je odločno protestiral: »Glejte, da nimam ničesar! Kakšen postopek je verdar to? Zelo pogosto potujem v inozemstvo. Končno mi tudi poštenje ne dovolj, da bi storil nekaj protizakonitega...«

Žepi so bili prazni. Potnik je triumfalno misleč, da je carinika prepetnajstil. Tedaj pa je

krat zatajila. Nenadoma pa se je pri nekem kovčku zataknilo. Vsa moja poizvedovanja po lastniku so bila brezuspešna. Takoj nato sem našel še en kovček. Ko sem kovčka odpr

Pomembne in zanimive

Drobcji z
Gorenjskega
sejma

Tisoče in tisoče ljudi je šlo skozi razstavne prostore letošnjega Gorenjskega sejma. Nekateri so si ga ogledali celo večkrat, a so še vseeno spregledali kakšno »malenkost«. O teh »malenkostih« naj spregovorimo nekaj besedi.

PETELIN ZA 1200 DINARJEV

Razstavo malih živali si je malokdo podrobneje ogledal. Marsikomu je odveč, da bi se na razstavnih prostorih ogledoval vsakdanje živali: kokoši, zajce, golobe in podobno. A je vendar vsakomur, ki si te razstave ni podrobno ogledal, lahko žal. Tudi za najbolj razvajene oči je bilo tam dovolj paše. Janez Stare s Primkovega pri Kranju je n. pr. razstavil petelina pasme »Sussex«. Tako lepega in velikega petelina redkokdaj človek vidi. Vse na njem — razen cene, ki je skočila kar na dvanajst stotakov — je bilo dovršeno in po pravici mu je komisija prisodila odlično oceno.

SKORAJ NIHČE NI SEL MIMO

Ribiško društvo iz Kranja se že dlje ukvarja z mislijo, ustanoviti v Kranju akvarij. Zelja se že uresničuje. Na Gorenjskem sejmu skoraj nihče ni šel mimo ribiške razstave in akvarija. Marsikak »ribič« je presenečen občudoval lepe primerke domačih rib, misleč, da so jih prinesli iz nam nepoznanih voda.

»Poglejte, kako čudna in velika je

Linja v akvariju

ta riba! »Krstili« so jo Linja, doma pa je — na Gorenjskem, v Bohinjskem jezeru!«

Ribič, ki je gledalcem razkazoval razstavljene ribe in ribiške potrebščine, nam je med drugim povedal tole zanimivost:

»V Zbiljskem jezeru je med številnimi ribami tudi 20 kg težek sulec. Ribiči so ga vzeli na piko. Kako tudi ne! Takšen plen je pač vabljiv. Toda doslej je sulec že dvakrat prijel za trnek, vendar je obakrat pretrgal »laso«. Enkrat mu je to sicer le s težavo uspelo, ker je moral pri tem čaliti z ribičem prepeljati od enega kraja jezera do drugega.«

Je to res, ali je samo »ribiška«? Ne vem.

»malenkosti«

MIKIMIŠKA IZ KLOBUČEVINE

Ne le otroci, tudi starejši so se radi ustavljali pred prostorom, kjer je razstavljali svoje »prijateljčke« Drago Šibar s Slovenskega Javornika. Mikimiške, srnice, zajčki, kamele iz klobučevine, so privabljale mnoge obiskovalce. Tudi kupcev je bilo veliko, zanimivo pa je, da bo največ klobučevinastih predstavnikov živalskega sveta odpotovalo v Zagreb.

KROTILEC LESA

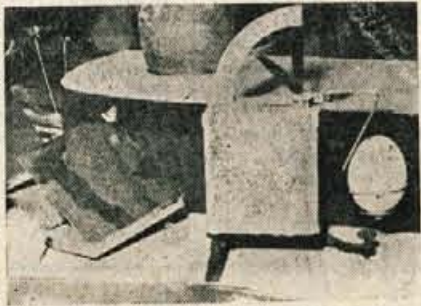
Večina gledalcev kar ni mogla verjeti, da so krozniki, šatulje, pokali in podobni predmeti — leseni. Se manj pa, da bi to lahko izdelala človeška roka in ne stroj. Tovariš Višner z Jesenic je res pravi mojster noža, s katerim iz lesa ustvarja umetniška dela.

Več kot dvajset let je to že njegov najljubši posel in lahko trdimo, da njegova mojstra ni daleč naokoli.

NENAVADNA TEHTNICA

Ključavničarstvo Kranj je razstavilo dokaj zanimive predmete. Tudi tehtnica za jajca, je bila med njimi. Za vsakogar je bila nekaj nenavadnega — in skoraj malce smešna. Tehtnica pa ima za rejce kokoši in prekupevalce z jajci velik pomen. S to majhno napravico je kaj preprosto ugotoviti, kakšno je jajce — dobro ali slabo.

Nenavadna tehtnica

IDRIJSKE ČIPKE

Idrija je v svetu zaslovela že 1508. leta, ko so začeli »kopati« živo srebro. Nič manj pa ni Idrija poznana tudi po čipkah. Na 8. gorenjskem sejmu predvsem ženske niso mogle mimo kleklanih prtičev, ki so jih naredile Idrijčanke. Prijazno Idrijčanko Antonijo Zumer smo vprašali koliko kleklarije dela za podjetje »Čipka«, ki je tokrat razstavljalo tudi v Kranju.

»Ne bi vam mogla točno povedati. Stiri do štiri tisoč pet sto čipkarije dela po naših poslovalnicah v Idriji, Zireh, Cerklenu, Otlcu itd. Vedno več pa je tudi mladih, ki že spretno »premetavajo« kleklane, ker jih učimo v posebnih tečajih. Najbolj se za naše izdelke zanimajo v Italiji, kamor jih tudi največ izvažamo.«

Se in še bi lahko naštevali. Takih »malenkosti«, ki pa jih je morala oblikovati spretna roka z velikim trudom, je bilo še mnogo. A bi jih moralo biti prihodnje leto na sejmu še več!

B. F.

Iz vsega sveta v enem stavku

Sovjetski znanstveniki so na obali jezera Zaisan v Vzhodnem Kazahstanu odkrili okostja živali, ki so živele pred 50 milijoni let. — Pred dnevi je prišlo v filmskem študiju MGM v Hollywoodu do velikega požara, katerega škoda znaša 5 milijonov dolarjev. — Inženirji neke ameriške tovarne so izdelali radar za avtomobile, ki zelo zmanjšuje možnost nesreč. — Sovjetski znanstveniki so s posebno kamero dobili posnetke raznih vrst rib, ki žive v globini nad 10.000 metrov. — Znana operna pevka Maria Meneghini Callas je tožila kritika Fabra, ki je njen nastop v milanski Scali slabo ocenil. — Prejšnji teden so v italijanskem letovišču Cortina d'Ampezzo odkrili spomenik francoskemu geologu Deodatou de Dolonieu, po katerem so dobili Dolomiti ime. — Neki južnoafriški potap-

ljač bo začel iskati razbitine angleške ladje Birkenhead, ki se je potopila pred sto leti; na ladji je mnogo zlata v vrednosti milijon funtsterlingov. — Farmer Ramon Gonzales je pred kratkim v starosti 120 let umrl in je zapustil 200 potomcev.

TUNEL POD BERINGOVO OŽINO?

Komisija za trgovino Senata ZDA proučuje, kakor je povedal njen predsednik demokratični senator Warren Magnuson, sovjetski predlog o graditvi predora pod Beringovim prelivom, ki loči Ameriko in Azijo. Warren Magnuson je v imenu ameriške komisije prosil sovjetske oblasti, naj jim povedo podrobnosti, ki so v zvezi s temi načrti in o katerih je na bruseljski svetovni razstavi govoril član akade-

mije znanosti Arkadij Markin.

Ta načrt ni nova zamisel, ker se je o sličnem načrtu govorilo že konec preteklega stoletja. »Kralj ameriških železnic« in oče Averella Harrimana, sedanega guvernerja države New York sta hotela zgraditi ta predor.

Od te pomembne nove prometne poti bi imele velike koristi Amerika, Azija in Evropa.

BEOGRAD DOBI KOBALTOVO BOMBO

Radiološki inštitut v Beogradu bo v kratkem dobil eno od 500 doslej izdelanih kobaltovih bomb na svetu. Bomba bo varno spravljena v inštitutu in skrbno varovana, kajti njeno radioaktivno sevanje ima tako moč kot dva kilograma radia. Človek, ki bi stopil v njeno neposredno bližino, bi bil spričo tega sevanja uničen v 20 minutah. Tako močno sevanje uničuje v človeku tkivo, zdravo in bolno, pod zdravnikovo roko pa seveda le bolno. S kobaltovo bombo, kakor ji pravijo zdravniki (to ni prava jedrska bomba)

bodo lahko obsevali tumore, ki so skriti globoko v organizmu in katerih ni mogoče odstraniti na kirurški način. Z njo bodo zdravili tumore v vratu, v ustni votlini, v grlu, na pljučih in v trebušni votlini. Ker je sevanje kobaltove bomb tako močno, bo lahko kratkotrajno in bo prišlo hitro na vrsto veliko število bolnikov, kar je pri dosedanjem dolgotrajnem obsevanju z radijem velika ovira. In kako velika je količina kobalta, ki seva z močjo dveh kilogramov radia? Kot škatlica vžgalic!

Andreo Dorio bodo dvignili

Neko ameriško podjetje za dviganje potopljenih ladij bo te dni dvignilo z dna jezera Michigan, holandsko tovorno ladjo, ki ima nosilnost 5000 ton. Ta poizkus je nekakšna vaja za dvig italijanske luksuzne ladje Andrea Doria, ki si je 26. julija 1956 potopila blizu Nantucketa.

Pričakujejo, da se bo po 15 dneh po uspešnem dvigu holandske ladje začelo dviganje potopljene Andree Dorie. Stroški pa bodo veljali 2,5 milijona dolarjev.

Pri dviganju bosta sodelovali dve tovorni ladji, ki bosta odpluli na kraj, kjer leži Andrea Doria. Z ladij bodo

RAZVOJ ŽARNICE

21. oktobra 1879 je v Menlo parku v New Yorku zažarela prva žarnica, izum znanega Edisona, ki je takoj spoznal, kakšen preobrat za človeštvo bo pomenila nova vrsta razsvetljave. Kako so se prej mučile človeške oči z baklami, svečami, petrolejkami in plinskimi lučmi! Res, prva žarnica ni svetila nič bolje; imela je še nitko iz oglja, kar je imelo za posledico saje, ki so se nabrale na steklu in zadržale svetlobo. Šele leta 1905 so izdelali boljše nitke, ki niso več oddajale saj in so gorele do 300 ur, preden so prego-rele. Velik napredek pa je pomenila zamenjava ogljikovih nitk s kovinskimi — najprej so jih izdelovali iz kovine tantal, pozneje pa iz volframa. Volfram se je dolgo upiral uporabi v žarnicah, pa so ga metalurgi slednjič le ukrotili. Zdaj so bile žarnice že zares odlične, le pri zelo dolgi uporabi se je na steklu še vedno nabrala črna plast, ki je pri starih žarnicah zmanjševala svetlobno moč. Slednjič se je pojavila žarnica s spiralno navitno nitko, ki je odpravila tudi zadnje nedostatke. Če bi našo današnjo žarnico primerjali z Edisonovo, bi opazili velikansko razliko, saj je naša štirikrat učinkovitejša od Edisonove.

Zanimivosti

500 ZNANSTVENIKOV ZASEDA V MOSKVI

V Moskvi se je 30. julija pričelo peto generalno zasedanje posebne komisije mednarodnega geofizikalnega leta. Na zasedanju sodeluje 500 znanstvenikov iz 65 dežel. Delegati razpravljajo podaljšanje roka za zaključek geofizikalnega leta. Za to podaljšanje se zavzemata predvsem SZ in Francija, medtem ko imata ZDA in Velika Britanija pomisleke glede finančnih sredstev.

12 MILIJONOV LET STARI FOSILI

V rudniku Baccinelli v Grossetu je bazelski strokovnjak prof. Johannes Hurzeler nedavno tega odkril v neki podzemeljski galeriji rudnika 210 m globoko človeške fosile, stare okrog 12 milijonov let. To zelo pomembno odkritje kaže, da je človek na zemlji živel že prej kot pa se je do danes sklepalo.

Prof. Hurzeler je dejal, da so ta odkritja zanj zelo pomembna, ker dokazujejo njegovo teorijo, da so ljudje živeli na zemlji že v eocenu.

SATELIT BO KROŽIL OKROG MESECA

Ameriško letalstvo bo poskušalo v tem mesecu, ko je Mesec oddaljen od zemlje »samo« 354 tisoč 340 km izstreliti na luno satelit. Ta satelit bo nekaj časa krožil okrog meseca, potem pa se bo vrnil na zemljo.

LANI SO V ANTARKTIČNIH VODAH UJELI PREKO 50.000 KITOV

Po objavljenih rezultatih mednarodne zveze za lov kitov so lani v antarktičnih vodah ujeli 58.737 kitov. Ta številka je do sedaj največja.

33

FRANK OWEN:

EDDIE CHAPMAN
PRIPOVEDUJE

Komaj sem zadrževal smeh — nemške informacije so bile očitno lažne.

Pri naslednjem naslovu je šlo za privatno hišo. Potrkali smo in — spet ni bilo odgovora. Toda na vrtu v ozadju smo videli svetlobo, ki je prihajala skozi eno izmed oken spalnice. Klicali smo, toda odgovora ni bilo. Von Grunen in mi, njegovih osem zvestih ljudi, oboroženi kot kaka potujoča orožarna, smo stali tam in zadrževali dih, pričakujejo, da bo vsak hip pred nami eksplodirala ročna granata ali nas zasula salva strojničnih krogel. Ukazano nam je bilo, naj vdremo v hišo skozi okno. Ko smo prišli v sobo, sta v kotu ključovalno stali dve stari devici, ki sta imeli nočne čepice in spalne srajce. Ah! Kako srboriti sta bili! Obsule sta nas s povskami s tisto srditostjo, ki jo zmorejmo samo onečaščene stare device. Še nikoli nisem videl okorelih esesovcev tako zmedenih!

Na vrat na nos smo prosili za oprostitev in nadaljevali hišno preiskavo. Poprej smo morali odstraniti bari-kade, ki sta jih stari devici postavili pred vrata. Ko sem odhajal, sem jima slovesno pomahal. Ena izmed njiju me je začudeno pogledala, zatem pa mi iznenada pokazala jezik.

Odšli smo v gornje nadstropje in v spalnici našli neznanca v postelji z njegovo ženo. Odvrnil nam je, da mu je ime Durant. Preiskali smo njegove sobe, toda ničesar nismo našli, kar bi ga branilo. Odločno nam je zatrjeval, da je nedolžen, toda kljub temu je bil aretiran in odpeljali smo ga v enega izmed avtomobilov, ki so čakali na nas.

Skratka, prebili smo neuspelo noč; malone vsa imena, ki so nam jih dali, so se nanašala na ljudi, ki so jih pogrešili, bili neznan ali pa so umrli. Na koncu naše racije je bilo vse, kar smo imeli pokazati kot sadove našega nočnega truda, štiri ali pet nesrečnikov, ki so nam kar naprej zatrjevali, da so nedolžni in zoper katere nismo našli niti enega obremenilnega dokaza. Edina koristna zaplenjena reč so bili Le Saffrovi spisi in seveda zaloge, ki smo jih odnesli iz njegovega stanovanja.

Ob povratku je von Grunen ukazal ustaviti avto in izpustil tri talce. Eden izmed njih je bil fant sedemnajstih let, katerega mati je strašno jokala, ko smo ga odpeljali. Oba človeka, ki smo ju pridržali, sta bila starejša od štiri-deset let. Odvezli so jima vse njune stvari in ju zaklenili v spalnico. Za vsak primer so jima odnesli tudi hlače. Zatem smo odšli v von Grunenovo sobo in si razdelili plen. Dobil sem po steklenico konjaka in benediktinca. Naš večer smo proslavili v pitju in petju. Naslednje jutro je von Grunen izpustil še preostala dva pripornika. Zatem mi je rekel:

»Zakaj naj bi jih poslal v koncentracijsko taborišče? Morda sta kriva, morda pa nedolžna. Ostudno mi je samo pomisliti na to, da bi ju za prazen nič odvelki kot tisoče drugih za bodočo žico.«

Naslednjega dne smo odšli v Rodez. Vožnja skozi Vienne, Gorez in Lot in naposled Aveiron je bila čudovita. Vej se je še držal srez. Vozili smo se mimo orjaških gora in jo često ubrali po bližnjici, prehitevali druge avtomobile. Kmetje so nas začudeno gledali. Drveli smo skozi kamnite soteske in čez mostove. Kako čudovita blagoslovljena, prekrasna dežela je Francija!

Noč nas je zalotila na cesti. Ko smo naposled prispeli v mesto, je bilo težko najti sobo v dostojnem hotelu, ker se je tam nudila oklopna brigada; morali smo se zadovoljiti z nakaznicami za prenočevanje v predmestju.

Po večerji sem se šel potepat. Iznemada sta iz teme stopila predme dva vojaka z mrtvaško glavo in prekrizana kostema na ovratniku. To je pomenilo, da sta bila pripadnika slovite oklopne divizije »Mrtvaška glava«.

»Gospod,« sta rekla, potem ko sta pozdravila. »Zgubila sva se in že dva dni nimava kaj jesti. Izgubila sva najin odred in nimava kuponov za hrano.«

Opazila sta moj rumeni trak na rokavu in očitno sta me imela za člana specialne policije.

Povabil sem ju v bližnjo kavarno in jima dal kupone za jesti. Naročil sem jima večerjo, ker nista znala niti besedice francoski. Med jedjo smo si pripovedovali doživljaje, iznenada pa me je eden izmed njiju vprašal:

»Oprostite, gospod, od kod pa ste vi?«

»Finec sem,« sem jima odgovoril.

»Kaj, vi ste Finec?«

Oba sta mi slovesno segla v roko in me pregovorila, naj z njima popijem steklenko vina. Pripovedovala sta mi, da vozita bencinsko cisterno in da ta leži malo dalje ob cesti. To je bila srečna okoliščina, zakaj nam je primanjkovalo bencina. Wolfgang je namreč pozabil v Nantesu naše nakaznice za bencin. Von Grunen je bil zavoljo tega silno nasajen: v nemški vojski je bilo treba za vse imeti nakaznice. Dotlej smo se nekako prebijali z izposojanjem, toda to ni šlo ravno lahko.

Prosil sem vojaka, naj mi dasta malo bencina. Odšel sem ven, našel naš avto in ju odpeljal do njunega kamiona. Napolnila sta moj rezervoar in mi dala za nameček še nekaj sodčkov bencina. Odepljal sem se v hotel in o tem obvestil von Grunena. Ozrl se je na ljudi okrog sebe in rekel:

»Lepa reč, Anglež oskrbuje nemško obveščevalno službo z bencinom, medtem ko njeno lastno osebje ne more najti niti kapljice!«

Trsteničani so zgradili vodovod

9000 m glavnega voda in 4000 m omrežja — Od potrebnih 17 milijonov dinarjev so sami prispevali 12 milijonov — Le 7 jih je, ki niso hoteli vodovoda

Šestnajstega avgusta letos bodo prebivalci Trstenika in bližnje okolice slavili pomembno delovno zmago, katero je bilo moč doseči le s skupnimi močmi. V Trsteniku, Povljah, Pangrčici, Tenetišah, Zabljah in Čadovljah bo ta dan prvič pritekla voda po ceveh. Vsekakor pomemben dogodek za te kraje, ki bo v njihovi kroniki zavzel častno mesto.

Socialistična zveza delovnega ljudstva Trstenik, je dala pobudo za gradnjo vodovoda, vsa dela pa je vodil Joža Gregorc, ki smo ga pred nekaj dnevi obiskali. Čeprav smo ga zmotili pri delu — skladal je žito s kozolca na voz — nam je z veseljem in zadovoljstvom povedal, kako jim je šlo delo od rok.

S prvimi deli pri zajetju so začeli prvega marca lani. Glavni vod Trstenik—Tenetiše in Trstenik—Čadovlje—Zablje je bil 1. avgusta letos že gotov. Čez teden dni bodo končali še zadnji del vodovodnega omrežja Čadovlje—Zablje in v Trsteniku in okolici bo voda pritekla po vodovodnih ceveh.

Pri gradnji vodovoda so sodelovali vsi vaščani; vsak je z veseljem prispeval svoj delež, le sedem jih je bilo, ki bodo ostali za časom. Za glavno vodovodno cev bi bilo treba izkopati 9000 m dolg in 1,60 m globok jarek, 4000 m pa za vodovodno omrežje in seveda v te jarke so morale in priti tudi vodovodne cevi. Sredstva, ki so bila potrebna, niso majhna — gradnja vodovoda je terjala 17 milijonov dinarjev. Pet milijonov je dala kranjska občina, ostalo pa kmetje in vaščani — z delom ali v denarju. Vsi so kopali, od otrok do starčkov. Toda zdaj bodo imeli svoj

vodovod, ki ga bodo napajali s štirje rezervoarji (vsak po 25 kubičnih metrov).

Na Gorenjskem je še precej vodo iz vodnjakov. Seveda so to le tisti, ki mislijo, da se vse lahko čez noč naredi. Nekateri želje pa je moč uresničiti le s

MLADI IN STARI — VSI SO SE SLOŽNO LOTILI DELA, ZAVEDAJOČ SE, DA GRE ZA NJIHOVO DOBRO

krajev, kjer so prebivalci brez skupnimi močmi. Zgovoren dokaz za to je Trstenik, kjer so si prebivalci, lahko rečemo, sami zgradili svoj vodovod.

FaBo

šport - šport - šport - šport - šport

Atleti Triglava najboljši

Kranj, 10. avgusta. — Danes je bilo na nogometnem igrišču športnega društva »Triglav« atletsko tekmovalci, ki so se ga udeležili štirje atletski klubi, in sicer atletski klub »Jesenice«, atletski klub »Triglav«, AK »Litija« in Partizan Podpeč, s skupno 80 tekmovalci. Proti pričakovanju je prvo mesto osvojil AK »Triglav«, ki je bil prvi tudi v moški konkurenci, medtem ko je pri ženskah osvojil drugo mesto. Tekmovanja je bilo dobro organizirano in sodi med najkvalitetnejše atletske prireditve po vojni v Kranju.

Rezultati: moški 100 m: 1. Namestnik (L) 12,0, 2. Ponebšek (L) 12,1, 3. Skumavec (T) 12,1; **400 m:** 1. Ponebšek (L) 55,2, 2. Grašič

(T) 55,8, 3. Skumavec (T) 56,3; **1500 m:** 1. Florjančič (T) 4:25,6, 2. Krč (J) 4:27,2, 3. Kordež (T) 4:27,8; **kopje:** 1. Kržišnik (J) 46,95 m, 2. Čufar (J) 44,62 m, 3. Povšnar (T) 43,60 m; **disk:** 1. Azman (T) 33,81, 2. Turšič (P) 33,28 m, 3. Novljan (P) 32,29 m; **daljina:** 1. Polič (P) 614 cm, 2. Velikonja (T) 597 cm, 3. Namestnik (L) 594 cm; **skok v višino:** 1. Seljak (T) 165 cm, 2. Drašler (P) 165 cm, 3. Demšar (J) 165 cm; **met krogle:** 1. Meršol (P) 12,20 m, 2. Čufar (J) 11,68 m, 3. Hafner (T) 10,58 m; **štafeta 4 × 100 m:** 1. Litija 48,5, 2. Jesenice 50,9; štafeti Triglava in Podpeči sta bili diskvalificirani. **Vrstni red:** 1. Triglav 107,5 točke, 2. Litija 101, 3. Jesenice 87,5, 4. Podpeč 74.

Turk (P) 30,30 m, 3. Burja (L) 20,74 m; **skos v daljino:** 1. Prenek (L) 401 cm, 2. Vidmar (T) 392 cm, 3. Lapajne (P) 389 cm; **skok v višino:** 1. Smid (J) 125 cm, 2. Birjak (L) 120 cm, 3. Vencel (T) 120 cm; **štafeta 4 × 60 m:** 1. Triglav 34,8, 2. Podpeč 35,0, 3. Litija 36,7. **Vrstni red:** 1. Podpeč 93,5, 2. Triglav 82, 3. Litija 80,5, 4. Jesenice 31 točk. **Končni vrstni red:** 1. AK Triglav 189,5, 2. AK Litija 181,5, 3. Partizan Podpeč 167,5, 4. AK Jesenice 118,5.

Četrtič po Gorenjski

Avto-moto društvo Radovljica bo priredilo v nedeljo, 17. avgusta IV. ocenjevalno vožnjo po Gorenjski. Tekmovalna proga bo tekla to pot mimo Bleda na Pokljuko do Bohinjskega jezera, od tod pa po gozdni cesti na Jelovico in skozi Selsko dolino v Skofjo Loko. Iz Skofje Loke bo pot vodila tekmovalce skozi Kranj v Tržič in od tod ob vznožju Dobrče nazaj v Radovljico. Vodstvo AMD Radovljica je že vsem slovenskim klubom razposlalo vabila k udeležbi.

OD 15. AVGUSTA DO 2. SEPTEMBRA DRŽAVNO PRVENSTVO V RADOVLJICI

V Radovljici bo od 15. avgusta do 2. septembra državno šahovsko prvenstvo za mladince, na katerem bo nastopilo 16 igralcev. Slovenski zastopniki za to prvenstvo še niso znani, ker slovensko mladinsko prvenstvo v šahu še ni končano.

P. U.

Šah

ZA AVGUST PRAVA ROBLEK IN KOVAČEVIČ

V četrtak je bil odigran v prostorih kranjskega šahovskega kluba brzopotezni turnir za prvenstvo Kranja v mesecu avgustu. Za presenečenje je poskrbel Kovačevič, ki je skupno z Roblekom osvojil naslov prvaka. Oba sta zbrala po 9,5 točke. Plasma ostalih: Pogačnik 8,5, Fajon in Drole 7,5, Stefe ter Tassevski 7 itd.

SAHOVSKI DVOBOJ

V četrtak zvečer so se strelci iz Predoselj pomerili v prijateljskem dvoboju s šahisti šahovske sekcije s Kokrice in odločili dvoboj v svojo korist z rezultatom 5:1.

Nogomet

PREDOSLJANI BOLJŠI PREDOSLJE : PREDDVOR 7:1

Danes dopoldan je bila odigrana prijateljska nogometna tekma na igrišču Partizana v Predosljah med enajstorčicami iz Preddvora in Partizanom iz Predoselj. Tekmo so si zasluženo pridobili v svojo korist nogometaši iz Predoselj z rezultatom 7:1 in s tem osvojili pokal KO SZDL Predoslje. —an

Strelstvo

STRELSKI TROBOJ

V sredo, 6. avgusta je bilo na Visokem prijateljsko strelsko tekmovalje med strelci z Visokega, Predoselj in Huj. Tekmovali so z vojaško puško. Prvo mesto in pokal Zveze borcev Krajevne odbora Predoslje so zavzeli strelci iz Predoselj. Najboljši je bil Ivo Bevc z 88 krogi.

Plavanje

PRVI TEČAJ PLOVALNE ŠOLE

PK »Triglav« je že začel s prvim tečajem plavalne šole, ki bo trajal do konca tega meseca. Otroci, ki jih je tudi letos zelo veliko, so razdeljeni v več skupin. Otroci, ki se uče plavati pod nadzorstvom članov plavalnega kluba, dobivajo vsak dan tudi izdatno malico. Če bo vreme še naprej tako ugodno, se bo tudi letos lahko vsak tečajnik naučil plavati. Prihodnji tečaj pa se bo začel 1. avgusta.

Badminton si utira pot med našo mladino

ZANIMIVOSTI

TRODIMENZIONALNI POSNETKI SRCA

Ameriški strokovnjaki za radiologijo so končali načrte za aparat, s katerim jim bo mogoče posneti srce.

Ta aparat, ki bo veljal 100.000 dolarjev, se sestoji iz dveh ojačevalcev slik, ki stojita drug drugemu nasproti pod pravim kotom. Ta dva ojačevalca slikata vsak svojo stran srca, tako dobimo dve sliki, ki jih potem istočasno projiciramo, da dobimo trodimenzionalno sliko.

V SPOMIN GIACOMA PUCCINIJA

V nedeljo, 3. avgusta, se je pričela v mestu Torre del Lago v Severni Italiji proslava stoletnice rojstva slavnega italijanskega skladatelja Giacoma Puccinija. Slavnost se je pričela z njegovo opero Tosca, ki so jo predvajali na prostem blizu njegove vile, kjer je skladatelj pokopan.

ZDA GRADE LEDOLOMILEC

Ameriški senat je odobril gradnjo ledolomilca na atomski pogon. Ledolomilec bo zgrajen za potrebe ameriške obalne straže in bo manjši od ledolomilca, ki ga gradi Sovjetska zveza za raziskovanje na Antarktiki.

NE BOMO POZABILI...

Ob krajevnem prazniku Predoselj

Trda leta pred vojno in gnile razmere kapitalizma so skovale v letih pred nemško okupacijo v Predosljah vrsto naprednih delavcev, ki so bili zaposleni v kranjskih tovarnah. Franc Mrak s Kokrice in Andrej Kmet sta že takrat delala v rdeči delavski organizaciji. Med ljudmi sta širila napredne misli ter dobivala iz dneva v dan več pristalcev. Ob veliki tekstilni stavki v Kranju leta 1936 so delavci iz Predoselj nastopili proti kapitalizmu in branili koristi delavstva. Ker se je oblast zavedala težkega položaja, je Andreja Kmeta stalno pošiljala na orožne vaje ter mu tako onemogočila svobodnomiselno delo med delavstvom. Leta 1941 je legla nemška okupacija na ljudi, toda ti se niso uklonili. Ze maja istega leta so na Kokrici in Britofu ustanovili organizacijo Osvobodilne fronte.

Nemci so zaslužili, da se pripravljajo oborožena vstaja. Ko so v Predosljah imeli nekega dne v juliju 1941 sestanek, je bila Gestapo o tem obveščena in so Nemci takoj po sestanku obkrožili hišo ter aretirali Pičmana. Tudi Andreja Kmeta so našli. Oba so pripeljali do avtomobila ter jih hoteli zrinuti vanj, tedaj pa je Andrej Kmet urno skočil ter pobegnil. Nemci so streljali in ga hoteli raniti. Kmet se je potem nekaj dni zdravil pri bratu, od koder je odšel pod Storžič k partizanom.

V gozdovih pod Storžičem je takrat živel mnogo tovarišev iz Nakla, Kranja, Dupelji, Križ in Tržiča ter se pripravljalo na prve spopade z okupatorjem. Komandir I. kranjske čete, ki se je v teh dneh osnovala pod Storžičem, je postal Franc Mrak. Vre ste partizanov so se širile, že 1. avgusta je bil ustanovljen Kranjski bataljon. Ta bataljon se je že takoj ob ustanovitvi premaknil preko Male Poljane v planin-

sko kočjo pod Storžičem. Tu je ostal nekaj dni. Navsezgodaj 5. avgusta pa so Nemci kočjo napadli, v boju je padlo 8 borcev, med njimi tudi Andrej Kmet, Franc Mrak pa je bil težko ranjen.

Vendar to ni moglo zatreti upora, ki je vzplamtel. V vaseh na področju k. o. Predoslje so se ustanovljali odbori Osvobodilne fronte ter zbirali orožje, municijo in zdravila za borce. Tovariši Lojze Snedec, Janez Dolžan-Val, Lojze Snedec-Bor, Tominc iz Kokrice, Franc Stefe iz Mlake, Skofič iz Ilovke in še mnogi so organizirali akcije, preko njih so šla kurirska spo-

ročila in material za našo vojsko in tu so kurirji vedno našli mirno zatočišče. Na Kokrici pri Lojzetu Snedecu pa je bila tudi partizanska tiskarna.

V partizane je odhajalo vedno več ljudi, ki niso hoteli več nositi nemškega jarma. Desetega oktobra je odšlo med borce v gozdove samo s Kokrice 64 partizanov. Predoslje in okolica je dala mnogo borcev in več kot 50 jih je darovalo življenje za svobodo.

V spomin na 5. avgust, na prve borce, ki so sklonili glave ob sovražnikovih kroglah, so prebivalci Predoselj izbrali te dni za krajevni praznik. —an

Ob včerajšnji proslavi na Mežaklji

Na Obranci sta 1. avgusta 1941 padla prva jeseniška železarja-partizana

Prvi most na Gorenjskem je zletel v zrak. Za tem takoj drugi in prvo partizansko edinico na Gorenjskem je požrla tema. Punt, ki se je že gibal, se je s tem začel. Proti tisočim Nemcem, nekaj metilcev upora, nekaj puntarjev-partizanov. Ali je to vsakemu vdan politično upog-njen hrbet Slovenca? Ne! S tem trenutkom je bil ta, doslej vedno upog-njen hrbet, zravnani!

Deset partizanov je hitelo v okrilje teme od porušeni mostov v Mostah pri Zirovnici preko Save v varstvo sive Mežaklje. Strel... Kaj je to? Tiho in oprezno so se bližali partizani svojemu skrivališču na Obranci. Cutill so, da se je nekaj zgodilo. In res. Njihovo skrivališče je bilo obkoljeno. Spogledali so se in Bokalov Stane je dejal: »Tovariši, izdani smo!« Pomislili so na tovariše, ki so ostali prejšnji dan v skrivališču in se spomnili Korena, ki je dejal: »Občutek

imam, da nam preti nevarnost. Slutim, da se ne bomo več videli...«

Temne misli so težko prizadetim prešinjale napete možgane, kako so Nemci izvedeli za njihovo skrivališče na Mežaklji. Doumeli so šele pozneje, ko jim je bilo pojasnjeno, da jih je izdal Slovenec, ki se mu je za hotelo judeževce denarja...

Tovarišem niso mogli več pomagati. Nemci so besno streljali in se končno umaknili nazaj. Iščeč zavetja so šli prvi jeseniški borci naprej med goste vejevje. Oprezno so se pomikali proti kraju, kjer so imeli svoj domek. Dobili so vsega razbitega. V prsih je kljuvalo, ker tovarišev ni bilo. Toda glej. Pojavili so se Finžgar, Talar, Guzej, Lazar in drugi. Billi so prepričani, da so vsi in že so hoteli od veselja vzklizniti, ko je Finžgar žalostno dejal: »Ne, nismo vsi.« Spogledali so se in ugotovili, da

V nedeljo bo v Preddvoru pri Kranju otvoritev novega umetnega jezera. Slika prikazuje jez med gradnjo, ki bo zadržal vodo v precej veliki kotlinici. Za nadaljnji razvoj turizma v Preddvoru bo novo jezero nedvomno precejšnja pridobitev.

Dopisujte v „Glas Gorenjske“

gorenjski obveščevalci

MALI OGLASI

Prodaj 3 kadi za namakanje sadja in 1 hišico za zajčke. Stare Janez, Jelenčeva ul. 27 (Primskovo) Kranj. 1352

Prodaj novo strešno opeko. Naslov v oglašnem oddelku. 1353

Prodaj oveo in markača jezerske pasme. Naslov v oglašnem oddelku. 1354

Prodaj moško kolo »Vesta« Zlatnarjeva 6 (Stražišče) Kranj. 1355

2. avgusta sta bili najdeni 2 rutii in bluza, dobi se v trgovini »Gorenjka« Kranj. 1353

Trgovskega pomočnika-co sprejme takoj. Trgovsko podjetje »Borovo« Kranj. Nastop službe možen tudi pozneje. 1357

Prodaj več 30 kg težkih prašičkov — Soklič, Češnjica 16, p. Podnart. 1358

Holehaker Franc, dentist Kranj, ne sprejema strank od 15. do 25. avgusta. 1358

Popravek

V zadnji številki »Glasu Gorenjske« je bil objavljen razpis za delovno mesto upravnika Prešernovega gledališča Kranj. Pri objavljanju pa je v predzadnjem odstavku prišlo do pomote. Na mesto Prošnje... kolkovane s 180 dinarjev občinske takse se pravilno glasi: Prošnje... kolkovane s 180 dinarjev državne takse in 90 dinarjev občinske takse (ali gotovine) je treba vložiti pri Občinskem ljudskem odboru Kranj do 31. avgusta t. l.

OBJAVE

KNJIGARNA »SIMON JENKO« v Kranju obvešča, da ima na zalogi vse šolske knjige, ki so do sedaj izšle pri založbah za šolsko leto 1958/59. Na zalogi ima tudi vse ostale šolske potrebščine. Da bi se izognili prevelikemu navalu v šolski sezoni, vljudno prosi cenjene odjemalce, da si gornje potrebščine čimpreje nabavijo.

Knjigarna »Simon Jenko« v Kranju sprejme v uk vajenca. Pogoji dovršena osemletka ali 4 gimnazije. Nastop takoj.

»SORA«, Skofja Loka: 12. do 13. avgusta angl. film »TOLPA IZ LAVENDERHILA«.

»STORŽIČ«, Kranj: 11. avgusta amer. barvni film »PEKEL POD NIČLO« — zadnjič. 12. avgusta ital. barvni film »DEKLE Z REKE« — zadnjič. 13. in 14. avgusta amer. film »MOJH SEST KAZNJENCEV« — predstave vsak dan ob 18. in 20.15. uri.

»PARTIZAN«, Kranj: 11. in 12. avgusta premiera amer. filma »MOJH SEST KAZNJENCEV«, 13. avgusta franc. film »OČKA, MAMICA, MOJA ZENA IN JAZ«, 14. avgusta premiera amer. filma »DEMONSKA ZENA« — predstave ob 20. uri.

»SVOBODA«, Stražišče: 12. avgusta ital. barvni film »DEKLE Z REKE«, 14. avgusta amer. film »DARILO NA VRVICI« — predstave ob 19. uri.

RAZPIS

Razpisna komisija Reševalne postaje Radovljica razpisuje na podlagi 109. člena Zakona o javnih uslužbenih

MESTO UPRAVNIKA

Reševalne postaje Radovljica Pogoji: visoko kvalificiran avtomehaničar ali visoko kvalificiran delavec prometne stroke. Kandidati naj vložijo prošnje s potrebno dokumentacijo Upravnemu odboru Reševalne postaje Radovljica do 30. 8. 1958.

Komisija za razpis

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 10., 13., 15., 17., 22. in 22.55. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 13., 22. in 22.55. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri.

»PONEDELJEK, 11. AVGUSTA« 8.05 Z našimi in inozemskimi solisti.

8.35 Veliki zabavni orkestri igrajo.

9.00 Radijski roman — Jules Roy: Srečna dolina — IV.

10.10 Haydn in Respighi.

11.00 Poje Ivo Robić.

11.30 Oddaja za otroke.

12.15 Kmetijski nasveti — Franc Cimerman: Viri čebelje paše.

12.25 V narodnem tonu.

13.30 Tri pesmi Karla Pahorja za glas in orkester.

13.40 Operni zvoki.

14.05 Igrajo slavni violinski virtuozii.

15.40 Listi iz domače književnosti — Ivo Andrič: Gospodična.

16.00 V svetu opernih melodij.

18.45 Blagoje Bersa: Sončne poljane, simfonična.

20.45 Pisatelj o sebi: Adam Wazyk in Maria Dabrowska.

21.00 Simfonični koncert Radia Ljubljana — I. del.

22.15 Simfonični koncert Radia Ljubljana — II. del.

»TOREK, 12. AVGUSTA«

8.05 Poje Ljubljanski vokalni oktet.

8.40 Potopisi in spomini — Božo Škerlj: V Otthellovem mestu.

9.00 Pisana paleta.

10.10 Zapoimo in zaigramo.

11.15 Šopek samospjevov.

12.15 Kmetijski nasveti — Dr. ing. Rudolf Pipan: Na kaj opozarja izmera gozdov.

12.45 Igra saksofonist Marcel Mule.

13.30 Arije iz slovenskih oper.

14.30 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.

15.40 Po slovenski planinski transverzali od Maribora do Kopra — VII.

16.00 Ura ritmov in popevk.

17.10 Za ljubitelje in poznavalce.

18.15 Vokalna glasba v renesansi in baroku.

20.00 Sočobna slovenska zborovska glasba.

20.45 Radijska igra — Hans Rothe: Med nebom in zemljo.

»SREDA, 13. AVGUSTA«

8.05 Jutranje glasbeno popotovanje.

9.00 Popevka za popevko.

10.10 Dalmatinske narodne pesmi poje Zlatko Sliškovič.

10.25 Lucijan Marija Škerjanc: Osem skladb za godalni orkester.

11.00 Pojo slavni tenoristi.

11.30 Sportna reportaža.

12.15 Kmetijski nasveti — Vet. Franc Černe: Prebavne motnje pri prašičih.

12.40 Po domače (narodne pesmi in poskočnice).

13.30 Skladbe Emila Adamiča poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška.

14.20 Antonin Dvořak: Karneval, uvertura.

14.30 Radijski leksikon.

14.45 Iz solistične glasbe Antona Lajovica in Roberta Schumann.

15.40 Pri klasičnih mojstrih — Prem Chand: Prigisše žita.

18.00 Sestanek ob šestih.

18.45 Razgovor o mednarodnih vprašanjih.

20.00 Iz oper Richarda Wagnerja.

ČETRTEK, 14. AVGUSTA

8.45 Poslušajmo »Tonček kvintet«.

9.00 Radijski roman — Jules Roy: Srečna dolina — V.

9.40 Pesmi mojstrov romantike.

10.10 Simfonična dela jugoslovanskih avtorjev.

12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Milko Breznik: Setev rastlin za podor.

12.25 Narodne in umetne pesmi in melodije.

13.30 Iz baletov Petra Iljiča Čajkovskega »Trnuljčica«.

15.40 Filmska kronika.

16.00 Glasbene uganke.

17.10 Odprite sprejemnik! (spored za ljubitelje zabavne glasbe).

18.00 Četrtekova reportaža.

18.45 Radijska univerza — Dušan Kušer: Kako so nastale gore.

20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov.

21.00 Arnold Bennett: Kronika petih mest.

21.30 Aleksander Skrjabin: Koncert za klavir in orkester.

PETEK, 15. AVGUSTA

8.05 Jutranji komorni koncert.

8.35 Variete na valu 327,1 m (ponovitev).

10.30 Popularne operne arije.

11.10 Modest Musorgski: Slike z razstave (Orkester romanske Švice, dirigira Ernest Ansermet).

12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Mirko Šiško: Novi sadni izbor in drevničarstvo.

12.45 Viktor Herbert: Iraska rapsodija.

13.30 Iz jugoslovanskih oper.

14.00 Igra Zabavni orkester Radia Ljubljana.

14.30 Turistična oddaja.

14.45 Poje Slovenski oktet.

15.40 Iz svetovne književnosti — Robert Coates: Roke kvišku.

17.20 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov.

18.00 Iz naših kolektivov.

20.15 Tedenski zunanje - politični pregled.

21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 16. AVGUSTA

8.40 Humoreska tega tedna.

9.00 V svetu opernih melodij.

10.10 Melodije iz filmov in glasbenih revij.

11.15 Pomnoženi Akademski pevski zbor p. v. Rada Simoničija poje narodne pesmi v priredbi Franceta Marolta.

12.00 Igra instrumentalni kvartet »Skrjanček«.

12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Erik Elsel: Kako napravimo »trenč« silos.

13.30 Simfonični plesi.

16.00 Ura popevk in ritmov.

17.10 Pisano zaporedje orkestrrov in solistov.

18.00 Radijski leksikon.

18.45 Okno v svet: Potsdam

20.00 Zabaven sobotni večer.

21.00 Zvoki za prijeten konec tedna.

GIBANJE PREIVALSTVA

V TRŽIČU

Poročili so se: Karel Piškur, uslužbenec in Lucija Marčić, uslužbenka; Nikola Poluga, tov. delavec in Angela Špendal, tov. delavka; Ivan Mesič, delavec in Marica Borič, kuharica.

Umrlj so: Franc Dornig, kovač in Marija Pernuš roj. Kališnik, gospodinja.

V SKOFJI LOKI

Poročili so se: Vincenc Hafner, delavec in Marija Stupnik, predilka; Matevž Trilar, ključavničar in Franciška Kozuh, predilka; Francišek Jeraj, električar in Marija Berzin, predilka; Alojzij Kermelj, strojni ključavničar in Marija Dolinar, krojaška pomočnica; Janez Kermelj, skladišni delavec in Magda Zontar, opekarska pomočnica; Janez Hafner, strojevodja in Vida Oter, predilka.

Umrlj so: Janez Okorn, Pavlina Tavčar roj. Zagar; Marijana

Tržni pregled

	Kranj	Kamnik	Škofja Loka
jabolka	25—35 kg	25—30 kg	30 kg
hruške	40—60 kg	35—40 kg	40 kg
borovnice	60—70 l	65 l	60 kg
brusnice	200 l	150 l	
lisičke	25 l	25 l	
cvetača	60 kg		
rdeča pesa	25—30 kg	30 kg	40 kg
fižol v stročju	50—60 kg	50 kg	50 kg
solata	50 kg	60 kg	50 kg
grah v stročju	60—70 kg		80 kg
paprika	80 kg	60 kg	
čebula	50 kg		60 kg
kumare	10—15 kg	15 kg	20 kg
kumarice			
za vlaganje	70 kg	60 kg	
špinača	20 merica		20 merica
korenček			
in peteršilj	10 šopek	10 šopek	10 šopek
kolerabe	4—5 kos	40 kg	20 kg
ješprenj	70 l	90—100 l	
fižol	80 l		60 l
proso	40 l	45 kg	
krma za kokoši	35—45 l	40 kg	
kaša	70—80 l	80 l	
česen	5—10 kos		5—20 glavica
zelje	40 kg	30 kg	
smetana	250 l		15 zaje-malka
krompir	14—15 kg	14—15 kg	15 kg
jajca	20 kos	17—18 kos	17—18 kos
sir	80—90 kg		12 zavit.
surovo maslo	400—500 kg		400—450 kg

NESREČE

SKOK Z ŽIČNICE

SMRT V TRIGLAVSKI STENI

Skupina vzhodnonemških planincev, ki tabori pri Aljaževem domu pod severno steno, je izvedla v petek izlet na Kriške pade. Pod vodstvom Deržaja in Prosenca se je skupina popoldne vračala preko Rušja in gorskega zavetišča št. 4 v Vrata k Aljaževem domu. Pri povratku so skušali nekateri člani skupine plezati v bližnji steni, kjer pa se je članica skupine Renata Winklerjeva smrtno ponesrečila. O nesreči so bili takoj obveščeni reševalci. Tečajniki alpinistične tabora PZS so organizirali reševalno ekipo in prepeljali ponesrečenko v tabor pri Aljaževem domu in od tu na dovško pokopališče. Članica vzhodnonemške skupine planincev, ki se je v petek ponesrečila, je prva letošnja smrtna žrtev naših gor.

PADEL JE Z ODRA IN SE UBIL

Veselo razpoloženje in Tržiču ob občinskem praznovanju je skalila huda nesreča, ki se je zgodila v soboto popoldne. Iz trinadstropne stanovanjske hiše, ki jo končuje Gradbeno podjetje Tržič zraven BPT, je padel zidar Drago Jačinovič. Pri odzemanju opaža v tretjem nadstropju je po nesreči omahnil in padel na tla. Nemudoma so poklicali zdravnika, ki je ugotovil samo smrt. Vzroke nesreče raziskuje posebna tehnična komisija.

USODEN PADEC S KOZOLCA

Polona Jeretina, 70-letna kmetica iz Velikega Rakitovca v Tuhijski dolini, je v nastopu trenutne slabosti padla s kozolca in dobila tako hude poškodbe, da je med prevozom v ljubljansko bolnišnico podlegla.

PREPEČENA NESREČA

V petek popoldne je ob bencinski črpalki na Titovem trgu v Kamniku začel goriti poltovorni avto za prevoz kurha, last kamniške pekarnice. Istočasno so iz avtocisterne Petrol točili bencin v tank črpalke. Sofer »Petrola« je s peno iz »Minimax« aparata pogasil ogenj, ki je nastal v razplinjevalcu kamniškega avtomobila. Položaj je bil res košljiv in opazovalci so se v strahu pred eksplozijo razbežali. Večkrat je bilo že pokrenjeno, da bi bencinsko črpalko premestili iz središča mesta na odprto cesto, zadnji slučaj pa je spet glasno opozorilo, da je to neobhodno potrebno.

Čadež roj. Dolenc; Karolina Garbun roj. Terčič.

NA JESENICAH

Poročili so se: Mehmed Okić, tov. delavec in Angela Benedičič, uslužbenka; Martin Pazlar, laborant in Marija-Leopoldina Novak, uslužbenka; Fajfik Okić, tov. delavec in Hava Murič, gospodinja; Andrej-Mihael Potočnik, uslužbenec in Elizabeta Porš, delavka; Rajko Zakovšek, uslužbenec in Angela Gazvoda, pletilja; Peter Piškur, delavec in Ernestina-Marija Strgar, frizerska pomočnica.

Umrlj so: Andrej Colnar, otrok; Sonja Budal, profesorica; Marija Trobej, osebna upokojenka; Ilija Ključanin, tov. delavec; Marija Bogataj roj. Jakopič, gospodinja; Ivan Zupanc, novorojenček.

O nezgodi, ki se je pripetila na krvavski žičnici v sredo, dne 6. t. m., se je te dni precej govorilo. Nekateri očitajo žičničarje, da ni posebno varna.

Očividci pravijo, da tu ne gre za slabo žičnico niti ne za nedisciplinno potnikov, kot so govorili.

Potnika sta mirno sedla na sedež žičnice, da bi se iz gornje postaje peljala nazaj v dolino. Sklopka pa ni dobro prišla za žico. Zato se je žičnica, ki so jo prav takrat tudi spustili v pogon, sama avtomatično ustavila. Seveda so potem spet pognali žičnico, ne da bi pregledali in uredili sklopko, kar ni bilo prav. Zato se je sedež snel. Eden od potnikov je skočil s sedeža na tla, drugi pa je potem skupno s sedežem zletel z žičnice. Seveda tam še ni bilo visoko in nobenemu potniku ni bilo kaj hujšega. Zanimivo je, da je moral skočiti z nedobro pritrjenega vrzila na žičnico strokovnjak, ki se je ukvarjal s to napravo.

Očividci pa kljub nesrečnemu naključju niso izgubili zaupanja do žičnice.

STRELA JIH JE UBILA

Lani, 22. julija se je na Kočni pripetila huda nesreča, ki je ostala zavita v skrivnost. Dan po nesreči, 23. julija, so namreč našli tik nad vrhom mrtvo Adelo Kloss iz Celja. Vzrok njene smrti je bil nepojasnjen, še večja skrivnost pa je bila v tem, kam je brez vsakega sledu izginil njen sopotnik Friderik Jazbec. Nikjer ni bilo o njem sledu po tistem usodnem odhodu z Adelo proti Kočni.

Pred dnevi so našli tudi njegovo truplo, ki je bilo tik pod vrhom Kočne, toda na drugi strani kjer so našli Adelo. Sorodijo, da je oba ubila strela in jih z močno silo vrgla z vrha vsakega na svojo stran.

STRELA V HIŠI

V nedeljo ob 11. uri je naš Kamnikom divjala huda nevihta. Treskalo je v neposredni bližini mesta. V predmestju Zaprice je strela udarila v dimnik hiše št. 5 na Podgorški cesti. Porušila je dimnik in del strehe, hujše nesreče pa ni bilo.

NA BRVI JE PADEL

S KOLESOM

V četrtek popoldan se je peljal 20-letni Ivan Mrak iz Predoselj proti domu. Na Ovanovi brvi, ki pelje preko Ruparšice, je nenadoma izgubil zavest ter udaril z glavo ob ograjo brvi. Ponesrečenca so odpeljali v Zdravstveni dom, kjer se je kmalu zavedel in nima večjih poškodb.

Državni zavarovalni zavod, podružnica Radovljica nam je sporočil, da je izplačal sorodnikom smrtno ponesrečenega Aleša Urbana iz Kranja, 20.000 dinarjev. Vse naročnike »Glasu Gorenjske« opozarjamo, da so zavarovalni, če imajo plačano mesečno naročnino (50 dinarjev) vnaprej: za primer smrtne nezgode za 20.000 din, za primer trajne nesposobnosti za delo pa 40.000 din.

KINO

»RADIO«, Jesenice: 11. in 12. avgusta amer. barvni cinemasc. film »DESIREE«, 13., 14. in 15. avgusta amer. barvni vstavisti. film »NEVSEČNOSTI S HARIJEM« — predstave vsak dan ob 18. in 20. uri.

»PLAVŽ«, Jesenice: 11. avgusta zaprto, 12. avgusta amer. barv. film »SKRIVNOSTNO MOČVIRJE«, 13. avgusta zaprto, 14. in 15. avgusta ruski barvni film »VESELA ZGODBA VOJAKA BROVKINA« — predstave ob 18. in 20. uri.

ZIROVNICA: 13. avgusta ob 20.30. uri ruski barvni film »VESELA ZGODBA VOJAKA BROVKINA«.

DOVJE: 13. avgusta ob 18. in 20. uri amer. barvni film »SKRIVNOSTNO MOČVIRJE«.

BLED: 12. do 14. avgusta amer. film »BEG IZ GUAYANNE« — predstave vsak dan ob 18. in 20.30. uri.

RADOVLJICA: 12. in 13. avgusta mehiški film »NE ZAGOVARJAM SVOJE PRETEKLOSTI« — predstave v torek ob 20. uri, v sredo ob 18. in 20. uri. Filma samo dve predstavi.

Veleželeznina Kranj

sprejme takoj

VEČ FIZIČNIH DELAVCEV

Prednost imajo tisti, ki stanujejo v Kranju in okolici. Plača dobra — Osebnostne ali pismene prijave sprejema

UPRAVA

trg. podj. MERKUR, veleželeznina KRAJN